

BOK *anmeldelser*

Lærebok og roman

Per Vaglum

*Revisjonen – en annerledes lærebok i psykiatri*221 s. Paperback. Universitetsforlaget, 2004. Pris kr. 249,-
ISBN 82-15-00513-6

Per Vaglum – psykiater og professor ved Institutt for adferdsfag ved UiO har skrevet en konspirasjon av lærebok og roman om legen Jørgen.

Jørgen – en ung og ambisiøs psykiater – blir bedt av den snart pensjonerte professoren ved universitetsklinikken om å være med å revidere den tradisjonsrike læreboka i psykiatri. «Så tenkte jeg at du kunne egne deg til å bli min etterfølger, til å føre læreboken videre framover, fortsatte professoren. Hva tror du om det?» Jørgen reiser på hytta for å finne arbeidsro til å jobbe seg gjennom kapittel for kapittel i psykiatrien, men i roen på fjellet fylles han av tvil; Skal den nye utgaven utelukkende bygge på evidensbasert og vitenskapelig materiale, slik han tror professoren forventer, eller må det gis rom for den mer humanistiske og relasjonelle forståelsen av menneskets psyke? Disse tanker blander seg med minner om pasienter som ikke passer inn i de vitenskapelige båsene og med minner fra egen oppvekst og egen personlighetsutvikling. De blander seg med syn på seg selv som lege, som fagmann og ektemann.

Jørgen gjennomgår et hovedkapittel i boka hver dag. Depresjoner, angstlidelser, psykoser, personlighetsforstyrrelser, rus. Slik føres leseren gjennom en presentasjon av de ulike diagnosegrupper og får, gjennom Jørgens revisjonsnotater, innblikk i motforestillingene til den vitenskapelig

dokumenterte kunnskap. Kan han presentere professoren for forslag til tilleggstekst som omhandler erfaringer, humanistiske aspekter og beskrivelse av pasienters uvitenskapelige, men personlige og ekte følelser? Boka beskriver altså psykiatrien på tre nivåer - den vitenskapelige, den humanistiske og den personlige, gjennom opplevelsen til en psykiater som gjenkjenner belastende personlighetstrekk hos seg selv.

Det er et friskt grep Vaglum gjør når han vil være både lærebokforfatter og romanforfatter i en og samme bok. Jeg synes imidlertid at psykiatridelen ikke er grundig nok behandlet til at denne boken bør omtales som en lærebok, og romanfiguren Jørgen er fascinerende, men ikke fengslende. Kombinasjonen gir imidlertid innsikt til ettertanke både om tvil og tro når det gjelder bruk av vitenskap i psykiatrien og når det gjelder legers egenutvikling og personlighet.

Nå har psykiatrien sin beskrivelse av denne siden av faget. Hvem skriver den neste boka? En øre-nese-hals-lege, en plastikk-kirurg eller en allmenmedisiner? *Ola Nordviste*

Karl Evangs pris 2004

Karl Evangs pris er opprettet som en honnør til den tidligere helsedirektørens sosialmedisinske pionerinnsetts. Hensikten med prisen er å stimulere interessen og arbeidet for folkehelsen og sosiale forhold av betydning for denne.

Karl Evangs pris for 2004 gis til en person eller organisasjon som har gjort en særlig innsats for å fremme folkehelsen og sosiale forhold av betydning for denne, eller ved å bidra til en konstruktiv debatt om helse- og sosialpolitiske spørsmål.

Det er ingen forutsetning at vedkommende person eller organisasjon trenger å ha tilhørighet i helse- og sosialtjenesten. Det legges videre vekt på at innsatsen er aktuell, men innsats over tid kan også vurderes.

Prisen kan tildeles kandidater etter skriftlig søknad fra vedkommende selv, andre personer eller organisasjoner.

Prisen blir delt ut i anledning Karl Evangs fødselsdag 19.oktober.

Søknad eller anbefaling sendes innen 20.august 2004 til:

Statens helsetilsyn
Avd.II
Postboks 8128 Dep
0032 Oslo

HELSETILSYNET
tilsyn med sosial og helse